

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis III. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

homine cervo, factum, ratione translationis identitatis realis, quam translationem facit cognitio essentialiter falsa, vel est reale vel distinctum, ab omni ente reali, si distinctum, cum illud objiciatur intellectui, ergo intellectus est attractivus objecti, distincti ab omni ente reali, si est reale, ergo erit verum, ergo possibile, ergo ab æterno Deus quoad possibilitatem, quod inferebatur supra. Insuper si illud objectum est reale, ergo indistinctum in ratione realis ab homine & cervo, se junctim sumptis, & tamen non dicuntur illa seorsim sumi, sed per modum unius, ergo non accipitur illud objectum contra suppositionem, tanquam idem, cum non sint idem, ergo non accipitur ut conflatum. Denique dum dico: homo est cervus, ponoque cognitionem essentialiter falsam, illi formali, debet respondere objectivum, adeoque identitas eorum, quæ non idem realiter; quomodo cum verum sit & reale, non esse illa idem realiter, reale erit esse idem realiter, id certe esset difficilius mysterio Trinitatis, quia esset duorum contradictoriorum formalium, identificatio, & verificatio, si autem non erit reale, esse idem realiter, ergo intellectus potest attingere objectum distinctum ab omni ente reali, nempe attingendo objectivum illud Est, propositionis essentialiter falsæ, quæ dicit: homo est cervus.

Quæ adferri solent ex S. Thoma hoc tantum volunt, quod nullus recte dispositus intellectus, possit assentiri duobus contradictoriis, & formare verbum assensivum illis, sed inde nihil sequitur contra nos.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur Objectiones.

OBJECITUR 1. Sicut objectum adæquatum potentie visivæ, est color, & circumscribit & comprehendit omnes actus illius; ita objectum adæquatum intellectus, est verum, ita ut objectum formale motivum sit id, quod participat rationem veri. Porro objectum, quod per adversarios est distinctum ab omni ente reali, nec est verum, nec participat quidquam de veritate, constat enim juxta ipsos, ex terminis repugnantibus, ac mutuo se falsificantibus, & destruentibus intentionaliter, puta, hircocervus constat ex esse hirci, & ex esse cervi, qui cervus est, non esse hirci, ex qua mutua destructione intentionaliter horum terminorum, uterque remanet destructus intentionaliter, ac proinde neutrum remanet verum; scilicet, nec esse cervi, nec esse hirci, non secus ac ex mutua physica destructione duorum, utrumque remanet physice destructum.

RESPONDETUR. Sicut in divisione latissima entis, datur ens commune & entibus rationis & negationibus, ita dabitur & verum commune illis, taleque verum, est objectum adæquatum intellectus, sicut color visivæ, cumque non ostendatur non inesse vim intellectui statuitivam ita communis rationis entis, quæ extendatur etiam ad entia rationis & negationes, hoc ipso non ostenditur, quod sub eadem latitudine verum, non sit objectum intellectus. Deinde per nos, ex habitis aliis objectum intellectus est intelligibile, quod non posse extendi ad ens, quod non est reale, necdum ostensum. Rursus objectum adæquatum intellectus est verum cum omnibus ad se revocabilibus; & sicut datur in scientiis revocabilitas imbibita objecto attributionis, quæ deponit attingentiam etiam oppositorum objecti, ita & intellectus objectum, est verum, sed una cum revocabilibus ad illud, non est autem ratio, cur inter revocabilia tanquam oppositum, non sit objectum distinctum ab omni ente reali. Unde jam aliter se habet sensus, aliter intellectus: sensus enim attingit quidem species coloris, sed ex sua essentiali determinatione, orta fortassis ex materialitate, deponit non attingere opposita colori, nec novit oculus, quid sit illius objecto oppositum, & sicut id, quod non est attingibile ab oculo, remittit (si sit sensibile) natura, ad noscivitatem debitam sensui communi, ita quod non attingit, etiam sensus communis, remittit ad potentiam immaterialem universalissimam, hoc est, intellectum, ut etiam oppositum enti reali attingat, nec est ratio cur attingere non possit. Et sicut quamvis noscendo colorem, non noscat gustabile oculus, non licet argumentari, quod id non noscat intellectus, quia est universalior potentia; ita ex eo quod opposita colori vel ad illud revocabilia non noscit oculus, argumentari non licebit, quod opposita enti reali, non noscat intellectus. Addo, argumentem immerito supponere, quod per nos in fabricatione entis rationis ponatur destructio intentionalis terminorum hirci & cervi, cum potius ponatur identitas eorundem, licet in re sit destructio illorum terminorum, in re non identitas. Denique objectum intellectus est verum non utcunque, sed vel verum simplex, vel verum ut ita dicam compositum ex veris, & sicut in Phisicis, aliqua sunt simplicia aliqua composita, & quidem aliqua composita debite, aliqua indebite ut monstra, vel adulterina in artificiatibus; ita quædam sunt simplicia vera, alia ex veris composita, sed si sint debite composita, erunt vera realia, si autem non sint debite composita, non erunt realia vera, veritatemque in hoc participabunt, quia non erunt realia vera.

OBJECITUR 2. Illud objectum implicatorium, vel resultat quasi effectus ex cognitione fin-

gente, vel constituitur per cognitionem fingentem tanquam per formam extrinsecam. Non primum. Quia esse objectum seu esse cognitum, est denominatio extrinseca, à cognitione, absque ullo ente diminuto resultante ex cognitione, ut docetur contra Scotistas, & si cognitio confusa non efficit quidquam, vel quasi efficit ex parte objecti, sed solum seipsam addendo, objectum extrinsecum denominat confusum, idemque est de cognitione conditionata aut disjunctiva respectu sui objecti, cur etiam cognitio fingens nihil efficiendo, vel quasi efficiendo ex parte objecti, non poterit suum objectum extrinsecè denominare fictum. Si autem dicatur extrinsecè constitui per cognitionem fingentem. Contra est. Quia objectum implicatorium non solum dicitur fictum præcisè, sed etiam dicitur tale fictum, atqui per cognitionem fingentem objectum non constituitur tale, licet cognoscatur ut tale, cognitio enim non facit tale, sed solum termino tali, superaddit se ipsam præcisè, & sic terminum aliunde talem, facit extrinsecè cognitum, consequenter illa denominatio extrinseca, nullum dicit subjectum denominationis, quod habeat actu vel possit habere esse, præter id quod recipit à forma extrinseca, adeoque forma extrinseca nihil denominabit nisi se ipsam.

RESPONDETUR. Illud objectum implicatorium resultat quasi effectivè ex cognitione, non quidem quoad terminos, quorum identitas fingitur, qualis est cervus & hircus, sed quoad identitatem eorundem, non inquam quoad terminos illius, quia illi ante omne opus intellectus, habent suum esse reale, secus illa identitas. Esse quidem objectum & esse cognitum, si formaliter sumantur, est denominatio extrinseca, non tamen esse objectum, si sumatur secundum id quod obijcitur, vel secundum id quod resultat, est denominatio extrinseca, sicut denominatio visi est denominatio extrinseca, sub ratione visi formaliter, non autem sub ratione ejus, quod videtur. Et licet negetur ens diminutum contra Scotistas, de quo supra, ubi de essentiis rerum; non negatur tamen per nos objectum aliquod resultans, præsuppositis nostris intentionibus. Sicut nec negatur universale respondens præcisionibus objectivis, quæ non dantur actu nemine cogitante, per nosque actui (qui non est confusus ut alibi dicitur) sed deputativus objecti à differentiis, respondet objectum, quod non est nemine cogitante actu, cumque per nos, cognitio fabricativa entis rationis, sit cognitio practica, nec repugnat illam esse practicam, consequenter licet in aliis notitiis, non respondeat quidquam, quasi productum à nostra cognitione, respondere poterit in hac notitia practica. Addo immerito supponere arguentem, quod Ens rationis fiat absolute per secundam operationem.

Formabuntur tamen responsiones, quasi hoc illi concedendo, ne alio avocetur difficultas.

INSTABIS. Identitas hirci cum cervo vel concipitur ut quid superadditum objecto hircocervo, vel non ut superadditum. Si secundum, ergo objectivè concipitur solum dualitas realis; si primum, ergo tunc nulla concipitur identitas inter hircum & cervum, quia de ratione identitatis est, ut non concipiatur tanquam quid objectivè superadditum, extremis, quorum est identitas.

RESPONDETUR. Identitatem illam hirci & cervo divisim & non uniter sumptis, concipi ut quid superadditum, vel potius ut quid illis extrinsecum, à ratione importatum, hirci tamen & cervo unitim sumptis, seu prout sunt jam chimærisati, non est quid extrinsecum illa identitas, cum Chimæra esse Chimæram, non sit extrinsecum, chimærisatur autem, per illam identitatem concipieturque dualitas realis, si non identificati hircus & cervus concipiantur, sed non concipietur dualitas realis, si concipiantur identificati.

OBJICITUR 3. Propositiones contradictoriæ v.g. Homo est Leo: Homo non est Leo, sunt de eodem objecto terminativo, atqui secunda vera est de objecto reali, nempe de homine & Leone realibus, ergo & prima fingens, Ergo & propositio fingens non attingit quidquam impossibile ex parte objecti, nec differt à non fingente, ex parte objecti terminativi, sed ex modo tendendi quatenus una procedit modo compositivo, secunda modo divisivo.

RESPONDETUR. Propositiones illas contradictorias, esse quidem de objecto eodem, sed non eodem modo se habent, de eodem inquam objecto, quia tam in affirmativa sunt duo termini: Homo & Leo, quam in negativa, sed non eodem modo se habent, habitudine diversa, orta, ex ipsamet particula *est*. Cum enim identitas & non identitas seu alietas non sint idem, identitatemque importet *est*; non identitatem, *non est*, ideo faciunt illos duos terminos: Hominem & Leonem non eodem modo se habere, si faciunt non eodem modo se habere, ergo possunt facere, ut cum non habeant identitatem, habeant identitatem, quæ in illis non est realis, potestque una esse de objecto reali, alia non reali, oriunda illa non realitate, ex modo aliter se habendi objecti, quam se habeant realiter. Et si cum dico Pater est Filius, Filius est Patris eorundem terminorum diversa positio, fundat distinctionem realem; cur affirmatio & negatio, non poterit fundare, esse hoc objectum reale, & hoc, non esse objectum reale.

INSTAT 1. Non potest esse aliud objectum propositionis, nisi quod importatur per subjectum & prædicatum, cum omnis propositio nihil aliud faciat, nisi componat aut dividat intentionem.

tionaliter, seipsa, objectum significatum ex parte subiecti, cum objecto significato ex parte prædicati.

RESPONDETUR. Objectum propositionis, non solum est subiectum & prædicatum, nam subiectum & prædicatum sunt præcisè termini, adeoque ad primam operationem quid spectans, sed objectum propositionis, est subiectum, copula & prædicatum objectivè sumpta, consequenter si copula non importet realitatem, quantumvis eam importet subiectum & prædicatum adhuc tota propositio non importabit realitatem: nam in propositione vel maxime attendendum ad rationem copulae, objectivè autem sumpta copula, seu secundum identitatem, quæ affirmatur Leonis & hominis, non dicit reale quid.

INSTABIS 2. Quando dico: Homo non est Leo, attingo negationem identitatis objecti, per Ly: *Non est*, significatam, quæro vel illam affirmo vel nego? si primum, ergo est propositio affirmativa nec contradictoria huic: Homo est Leo: si secundum. Ergo est falsa, utpote negans negationem identitatis inter hominem & Leonem.

RESPONDETUR. Affirmat, sed abusivè negationem identitatis, hoc est, suo modo affirmando negationem identitatis, hoc est affirmando quod negat. Et quia illam affirmationem specificat, negatio, transit in conditionem negativam adeoque est negativa, affirmatioque negationis erit ipsa negatio, adeoque contradictoriè opposita. Sed hæc difficultas est communis omnibus propositionibus negativis veris, dicam enim vel affirmat illa negativa illam negationem vel negat, si affirmat negativa non est, si negat vera non est.

Colliguntur quedam.

COLLIGO, quid sit sentiendum de hac propositione: quod ens rationis nihil sit aliud, quam ens reale vel entia realia, quatenus substantia cognitioni necessario falsæ, ita ut ens rationis sit denominatio extrinseca pro materiali, & in recto dicens entia realia, pro formali & in obliquo, cognitionem necessario falsam, tanquam formam extrinsecam, à qua id, quod secundum se intrinsecè & objectivè est reale, denominatur extrinsecè non reale. Et si hoc objectum confusum, Animal ut sic, sunt entia realia extrinsecè denominata à cognitione confusa, nihil producente ex parte objecti, ita & hoc objectum: hircocervus, sunt entia realia, præcisè denominata extrinsecè à cognitione fingente.

Quod attinet ad has propositiones, quod ens rationis nihil aliud sit, quam ens reale vel entia realia, id universaliter non procedit. Si enim dicas quod tenebræ sint lux, vel quod privatio sit negatio, poterit fieri ens rationis, &

tamen non erit tunc objectum ens reale, (ut supponitur simpliciter) sed aliquid negativum. Deinde quamvis saltem ut plurimum Ens rationis conficitur ex entibus realibus, non sequitur pullulans ex illis ens rationis, esse quid reale, in quo tamen pullulante, stat illud habere esse tantum objectivè in intellectu. Est quidem verum, quod ens rationis involvat cognitionem etiam necessario falsam: nam si non esset per nos etiam illa notitia necessario falsa, deberet habere objectum reale, quod negamus. Sed quærere restat, cur illa notitia necessario falsa, non possit habere pro objecto identitatem realium entium, quæ tamen identitas non sit realis? Concedo quod entibus illis realibus duobus, extrinseca sit illa identitas, hoc etiam demus, quod dicat pro formali cognitionem necessario falsam, sed quid repugnat, ut posita cognitione essentialiter falsa, versante circa duo entia v.g. realia, quid inquam repugnat ut veretur circa illorum duorum realium identitatem ipsam, quæ certè in illis non est realis, adeoque habet, esse tantum objectivum in intellectu. Quid item repugnat, ut cognitio essentialiter falsa, attingat v.g. identitatem cervi & hirci, quæ entibus realibus, sit quid extrinsecum, sed non sibi ipsi, & tamen illorum duorum, extrinseca entibus realibus, intrinseca sibi ipsi identitas, sit distincta ab omni Ente reali. Quid item repugnat ut illud extrinsecum non reale, apprehendatur tanquam reale, adeoque ut habeatur tunc objectum non reale, quid item desit illi extrinseco non reali, ne salvet, quod possit cognosci objectum distinctum ab omni ente reali, cum certè extrinsecum illud non reale, sit distinctum ab omni ente reali.

Qui ipse medius terminus sic proponitur. Illa denominatio extrinseca non realis vel obijcitur intellectui vel non obijcitur, si non obijcitur, ergo tantum manet attractio intentionalis, stans præcisè in attractione duorum entium realium, nihilque habetur, quod salvet illud extrinsecum non reale, adeoque nec erit extrinsecum, non reale ut supponebatur. Imò si non obijcitur intellectui illa denominatio extrinseca non realis, quomodo si sibi non est objecta in intellectu, potuit de illa in argumento loqui obijciens, si autem obijcitur illud extrinsecum non reale, vel est illud distinctum extrinsecè ab omni ente reali, vel non est, si non est distinctum, ergo non est non reale extrinsecum, sed reale quid, adeoque non est, quod est, non enim est non reale extrinsecum, cum non sit distinctum à reali, si autem illud non reale extrinsecum, est distinctum ab omni ente reali, & sit ut probatum, objectum intellectui, ergo intellectus objectum, poterit esse distinctum ab omni ente reali.

Quod attinet ad instantiam de cognitione con-

confusa, imprimis in nostris principiis præscindentibus objectivè respondet natura, quæ non fit sed supponitur à parte rei, sed respondet præcisa & depurata à differentiis, quæ depuratio non est à parte rei, ergo etiam in ente rationis, respondentibus duobus v.g. entibus realibus, potest respondere duorum entium non dualitas, quæ non est realis, adeoque poterit esse objectum intellectus distinctum ab omni entereali. In sententia autem admittente actum non nisi confusum, disparitas est, quia cum universale non sit quod habeat tantum esse objectivum in intellectu, non est necesse, ut quidquam producat tunc intellectus, quia autem ens rationis habet esse tantum objectivum in intellectu, debet aliquid producere, alias etiam extra intellectum, haberet esse objectivum.

QUÆSTIO III.

De Opposito Enti non Ente.

FORMATUR ab aliquibus hæc Thesis. Nullæ negationes distinguuntur à parte rei ab omni ente positivo. Circa hanc Thesis fit

DIFFICULTAS I.

Quid tenendum.

DICENDUM est I. *Nullam negationem distinctam esse à parte rei, ab omni ente positivo & in particulari ab Ente à se negato, seu quod negat negatio.*

PROBATUR I. Nulla res distinguitur à parte rei, ab omni eo quod est, sed omnis negatio à parte rei, est ens positivum negatum, seu quod negatur, ergo nulla negatio distinguitur à parte rei ab omni ente positivo negato. Major innititur illi principio: Quodlibet est quod est, si quodlibet est quod est, ergo non distinguitur à parte rei ab eo, quod est, in quantum enim distinguitur, in tantum illud non est. Minor principalis seu subsumptum probatur, inquisitione quid aliud sit: est enim positivi dejectio ad non positivum, reductio esse ad non esse &c. similia. Hæc autem omnia idem sunt ac quod negatio semper positivum neget, & si neget negativum jam non est negatio, sic v.g. tenebræ sunt privatio lucis, negantque lucem, si negant lucem, & lux est quid positivum, non dicunt distinctionem, ab illa luce negata, cum per illam definiantur.

PROBATUR 2. inductione. Quia nulla potest ostendi negatio, quæ non neget aliqui positivum, ergo nulla est negatio distincta à parte rei, ab omni Ente positivo negato, & ita tenebræ,

sunt privatio lucis, termini, sunt negatio extensionis &c.

PROBATUR 3. Omnis negatio debet negare aliquid, hoc ipso enim non esset negatio, tunc quæro illa negatio vel negat negationem, vel negat aliquid positivum, præter enim negationem, vel negat aliquid positivum, præter enim negationem & positionem, seu præter negativum & positivum, nihil datur, sicut præter esse & non esse, nihil datur, ergo illa negatio vel negat negationem, vel negat aliquid positivum. Sed negatio non negat negationem, quia non datur negatio negationis, & si daretur, esset illa aliquid positivum, nam ut alibi dictum cum negationis sit destruere, si negat negationem, destruit negationem, si destruit, destruit non esse, non esse autem, non destruitur, nisi per esse, adeoque per positivum, eamque positivitatem infert negatio, negationem negans. Quod si negatio non negat negationem, debet, ut dixi negare aliquid positivum, ergo essentia illius stabit in negare positivum, stat enim essentia negationis in negando, sed non in negando negationem, ergo in negando positivum, ergo non distinguitur negatio, ab eo, quod negat positivum, cum non distinguatur à sua essentia, essentia autem illius est, negare positivum.

DICENDUM 2. *Dari aliquas negationes inexistentes subiecto, quæ non sunt distinctæ ab omni ente positivo.* Prior conclusio procedebat de negatione indistincta ab ente positivo quod negatur. Præsens procedit de positivo, cui à parte rei inexistit negatio. Sic explicata conclusio.

PROBATUR I. Negationes inexistentes subiecto, dicunt semper in recto aliquid positivum, & ita negatio Leonis in homine est ipse homo, prout dicit impossibilitatem rugibilitatis secum. Idem dic de aliis similibus negationibus, ergo secundum id, quod dicunt in recto, non sunt distinctæ ab omni ente positivo, cum illud dicant in recto.

PROBATUR 2. Quia v.g. homo vel dicit se ipso negationem Leonis vel non dicit se ipso, si dicit se ipso, ergo illa negatio non est distincta ab illo ente positivo, quod se ipso, dicit illam negationem, se ipsum enim, non distinguitur à se ipso. Ut quia albedo se ipsa est albedo, albedinem esse albedinem, non est quid distinctum ab albedine, si autem homo se ipso non dicit negationem Leonis, ergo non se ipso affirmat se, consequenter nec erit quod est, id quod est. Sequel. autem probatur, quia se ipso affirmare se, est se ipso negare negationem sui, adeoque negare ea, quæ sunt negatio sui, esse autem Leonis, est negatio quædam hominis.

PROBATUR 3. Quia si negatio Leonis in homine esset distincta ab omni ente positivo cui inexistit, adeoque si esset distincta ab homine, vel esset distincta realiter seu entitativè, vel distincta formaliter ex natura rei actu, vel ratione.

Si